

Hanne Bender

EDB rettigheder

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Edb-retligheder

1. udgave

© 1998 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Omslagsillustration: Morten Højmark
Tryk: Gentofte Tryk
Indbinding: Damm's Bogbinderi, Randers
Printed in Denmark 1998
ISBN 87-574-0692-8

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon: 33 95 97 00
Telefax: 33 95 99 97
e-mail: fl@djoef.dk

Homepage: <http://www.djoef.dk/flhome.htm>

Forord

Da jeg for snart mange år siden startede på arbejdet med at analysere edb som en formuerettighed, var det som ansat lektor ved Institut for Privatret, Aarhus Universitet. Jeg underviste her i edb-ret og samtidig i kreditor- og omsætningsbeskyttelse. Det forekom derfor naturligt at kombinere disse to fag. Edb-retten var på det tidspunkt meget sporadisk belyst, og primært på erstatningsrettens område, kontraktsrettens område og på ophavsretsområdet, men navnlig vedrørende værkshøjdespørgsmålet. Samtidig syntes det, som om formueretten igennem mange år havde ligget forholdsvis stille og stadig tog afsæt i en analyse af problemerne omkring overdragelse og fuldbyrdelse i fysiske aktiver. Det var derfor naturligt at forsøge at kombinere disse ting og på den måde opfylde den forpligtelse, jeg følte at have over for begge fag.

Det viste sig dog forholdsvis hurtigt, at arbejdet ikke var så ligetil, som jeg i første omgang havde troet. Det var ikke blot et spørgsmål om at opdyrke kultiveret land, men det viste sig gang på gang, at jeg måtte starte med først at rense jorden for ukrudt og sten for at kunne komme ned til mulden og herefter begynde at dyrke jorden.

Selv om arbejdet har været stort, har det været spændende og uddannende. Det at skulle holde styr på flere juridiske discipliner samtidig og tænke såvel formuerettens som ophavsrettens regler igennem i et nyt lys har for mig personligt været meget givende.

Undervejs har jeg fået en uvurderlig støtte og bistand fra såvel min kollegiale som min private omgangskreds. Jeg skylder alle disse mennesker en meget stor tak. Specielt skal fremhæves min edb-retskollega lektor Ole Bruun Nielsen, Aarhus Universitet, som også har været afdelingsleder for Privatret i en årrække. Han har ikke blot givet mig faglig støtte, men også hjulpet mig til gode arbejdsvilkår. At han samtidig har været en loyal og meget god ven i svære situationer, gør, at hans støtte for mig har været helt uvurderlig. Jeg vil også rette en tak til professor, lic.jur. Palle Bo Madsen for gode kommentarer til manuskriptet.

Der er også flere kolleger på andre universiteter, som jeg skylder en stor tak. Særligt vil jeg fremhæve professor, dr.jur. Jon Bing, Institutt for Retsinformatik i Oslo, der har været en meget engageret og inspirerende sparringpartner, som

per. Takker mig en del for, at denne bog er blevet til. På samme institut vil jeg også takke professor, dr. jur. Olav Torvund for gode kommentarer og støtte.

Professor, dr. jur. Ernst Nordtveit, Institutt for Privatret ved Bergen Universitet skal også have en ganske særlig tak for et formidabelt engagement, mange gode råd og kvalificeret vejledning.

Skrettererne ved Afdelingen for Privatret har holdt styr på såvel mig som mine manuskripter undervejs. De skal også have tak for deres indsats.

Jeg har gennem årene fået støtte fra Aarhus Universitets Forskningsfond. Det har gjort det muligt for mig at foretage udlandsrejser med henblik på materialeindsamling og deltagelse i flere konferencer og ligeledes at foretage de mange rejser til Oslo og Bergen, hvor jeg har haft drøftelser med Jon Bing og Ernst Nordtveit. Ligeledes skal Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsfond have en tak for økonomisk støtte, der gjorde det muligt at blive frikøbt fra undervisningen i en periode, så jeg havde ro til at fordybe mig i skrivningen.

Sidst – men bestemt ikke mindst – en stor tak til min familie, der har udvist tolerance og forståelse for mit projekt, der til tider har været en stor belastning for familien.

Materiale fremkommet efter 1. september er ikke medtaget.

Skanderborg, september 1997.

Indholdsfortegnelse

DEL I. Indføring i emnet	1
KAPITEL 1. Indledning	
1.1. Introduktion til emnet	3
1.2. Baggrunden for emnevalget	4
1.3. Afgrænsning af emnet	7
1.4. Fremstillingens retlige placering	9
1.5. Målet med fremstillingen	11
1.6. Plan og systematik for fremstillingen	12
KAPITEL 2. Kilde- og metodespørgsmål	
2.1. Indledning	15
2.2. Spørgsmålet om edb-rettens særlige metodekrav	17
2.2.1. Edb-rettens særegenheder	17
2.2.2. Teorien om den analytiske metode	19
2.2.3. Konklusion vedrørende det edb-retlige metode- spørgsmål	20
2.3. Byretsafgørelser som retskilde	22
2.4. Inddagelse af udenlandsk ret	23
2.4.1. Behovet for at inddrage udenlandsk ret	23
2.4.2. Valg af lande	23
2.5. Nøgler til indsamling af det anvendte materiale	25
2.5.1. Indsamling af edb-retlig retspraksis	25
2.5.2. Nøgler til udenlandsk kildesøgning	25
2.6. Sammenfatning	26
KAPITEL 3. Edb-systemet og edb-rettighederne	
3.1. Indledning	29
3.2. Begrebet edb og edb-system	30
3.3. Edb-systemets historie	32
3.4. Edb-systemets komponenter og funktion	35
3.4.1. Komponenterne	35

3.1.2.	Forholdet mellem data og information	36
3.1.3.	Begrundelsen for valget af terminologien »data« og ikke »information«	39
3.1.4.	Databehandlingen	40
3.5.	Eksempler på edb-anvendelse	43
3.5.1.	Baggrund for edb-anvendelse	43
3.5.2.	Gruppering af anvendelsesområderne	44
3.6.	Introduktion af edb-rettighederne	47
3.6.1.	Behovet for en kvalifikation af edb-rettighederne	47
3.6.2.	De maskinelle dele	48
3.6.3.	Edb-programmet	48
3.6.4.	Ubeskyttede data	49
3.7.	Sammenfatning	50
DEL II. Programudviklerens rolle		53
KAPITTEL 4. Edb-programmets ophavsretlige elementer		
4.1.	Indledning	55
4.2.	Den ophavsretlige værksrubricering	57
4.2.1.	Generelt om den ophavsretlige sontring mellem værskategorierne	57
4.2.2.	De litterære værker	58
4.2.3.	De kunstneriske værker	58
4.2.4.	Multimedieværker	59
4.2.5.	Dobbeltbeskyttelse	60
4.2.6.	Kategoriskift	61
4.3.	Edb-programmets ophavsretlige status	61
4.3.1.	Introduktion af edb-programmet som et multimedie- værk	61
4.3.2.	Eksemplifikation af edb-programmets værskategorier	63
4.4.	Den juridiske betydning af værksrubriceringen – en oversigt	65
4.4.1.	Behovet for en værksrubricering	65
4.4.2.	Værksrubriceringens betydning for værkshøjde- bedømmelsen	66
4.4.3.	Værksrubriceringens betydning for retten til privatkopiering	67
4.4.4.	Værksrubriceringens betydning for retten til udlån	68
4.4.5.	Værksrubriceringens betydning for retten til sikkerhedskopiering og ændring	69
4.4.6.	Værksrubriceringens betydning for retten til dekompilering	70
4.4.7.	Værksrubriceringens betydning for ophavsrettens gang i ansættelsesforhold	71
4.4.8.	Værksrubriceringens betydning for Droit Moral bedømmelsen	72
4.4.9.	Værksrubriceringens betydning ved overdragelse og fuldbyrdelse	72
4.5.	Rubricering af edb-programmets elementer	73
4.5.1.	Den ophavsretlige sontring	73
4.5.2.	Programmets bestanddele og funktioner	74
4.5.3.	Sontring mellem edb-programmet og filerne	75
4.6.	Skærbilledet som del af edb-programmet eller selvstændigt værk	76
4.6.1.	Lidt om skærbilleder, brugergrænseflade og »look and feel«	76
4.6.2.	Oversigt over de ophavsretlige problemer	77
4.6.3.	Retsbeskyttelse af skærbilleder der genereres af programkoden	78
4.6.4.	»Methods of Operation« undtagelsen	81
4.6.5.	Amerikansk praksis om Methods of Operation	81
4.6.6.	Retningslinjer for beskyttelse af skærbilleder m.v. i dansk ret	84
4.7.	Den ophavsretlige kvalifikation af det forberedende design- materiale og anden programdokumentation	86
4.7.1.	Karakteristik af det forberedende designmateriale m.v.	86
4.7.2.	Det ophavsretlige kvalifikationsproblem	87
4.7.3.	Den ophavsretlige beskyttelse af det forberedende designmateriale	88
4.7.4.	Anden dokumentation	89
4.8.	Sammenfatning	90
KAPITTEL 5. Retsbeskyttelse af edb-programrettigheder		
5.1.	Indledning	93
5.2.	Generelt om originalitetskravet	94
5.2.1.	EF-direktivets originalitetskrav	94
5.2.2.	EF-direktivets betydning for det danske originalitets- krav	95
5.2.3.	Retspraksis om det »nye« originalitetskrav	97

5.3. Momenter i originalitetsvurderingen	98
5.3.1. Generelt om originalitetsvurderingen	98
5.3.2. Variationsmuligheden	98
5.3.3. Betydningen af gentagne kopieringer	102
5.3.4. Betydningen af programmets kvalitet	103
5.3.5. Betydningen af programmets omfang og værdi	104
5.3.6. Sammenfattende bemærkninger om originalitets-	
kriterierne	104
5.4. Særligt om bevisproblemet i relation til originaliteten	105
5.4.1. Originalitet og bevis herfor som to adskilte krav	105
5.4.2. Abstraction, Filtration and Comparison metoden	106
5.4.3. Originalitetsbeviset i dansk praksis	107
5.4.4. Konklusion omkring bevisspørgsmålet i dansk ret	110
5.5. Ophavsret til edb-skabte programmer	110
5.5.1. Anvendelsen af programmeringsværktøj til	
programskabelsen	110
5.5.2. Ophavsret til CASE-programmering	111
5.5.3. Ophavsretten ved programmer opbygget omkring	
et programbibliotek	113
5.6. Beskyttelse af edb-programelementer efter katalogreglen	115
5.7. Særligt om beskyttelse af databaser	116
5.8. Muligheden for patentbeskyttelsen af edb-programmel	117
5.8.1. Rækkevidden af patentlovens forbud	117
5.8.2. Udviklingstendensen	119
5.9. Sammenfatning	121

KAPITTEL 6. Edb-programbeskyttelsens indhold

6.1. Indledning	123
6.2. Generelt om de økonomiske rettigheder	124
6.2.1. Oversigt over de økonomiske rettigheder	124
6.2.2. Indskrænkningerne i de økonomiske rettigheder	126
6.3. Eksemplarfremsstilling ved edb-programmel	127
6.3.1. Hvad er en eksemplarfremsstilling	127
6.3.2. Problemstillingen ved de brugsbetingede kopier	128
6.3.3. De momentane kopieringers ophavsretlige kvali-	
fikation	130
6.3.4. Særligt om sondringen mellem original og eksemplar	133
6.3.5. Site-licens som en ophavsretlig eksemplarfremsstilling	134
6.3.6. Distribution via bulletin boards som eksemplar-	
fremsstilling	135

6.1. Retten til spredning, visning og fremførelse	136
6.1.1. Spredning	136
6.1.2. Eneretten til visning og fremførelse	137
6.5. De ideelle edb-rettigheder	138
6.6. Sammenfatning	140

KAPITTEL 7. Overdragelse af programrettigheder

7.1. Indledning	141
7.2. Ophavsrettens fortolkningsregler	143
7.2.1. Oversigt over de ophavsretlige fortolkningsregler	143
7.2.2. Indholdet af specialitetsprincippet i ophavsrets-	
lovens § 53, stk. 3	144
7.2.3. Om udnyttelsespligten i ophavsretslovens § 54	
og § 55	147
7.2.4. Begrænsninger i ændringsretten i ophavsretslovens	
§ 56, stk. 1	149
7.2.5. Begrænsningerne i videreoverdragelsesretten	
i ophavsretslovens § 56, stk. 2	150
7.3. Fortolkningsreglerne ved videreoverdragelse	
af derivative rettigheder	152
7.3.1. Problemstillingen	152
7.3.2. Anvendelsen af specialitetsprincippet i ophavsretslovens	
§ 53, stk. 3 mellem derivative rettighedshavere	153
7.3.3. Afledede rettighedshaveres udnyttelsespligt,	
jfr. ophavsretslovens § 54 og § 55	155
7.3.4. Den afledede erhververs ret til at ændre og videreover-	
drage, jfr. ophavsretslovens § 56	157
7.3.5. Fortolkningsreglerne ved videreoverdragelse af deri-	
vative rettigheder erhverret af arbejdsgiveren	157
7.4. Købelovens anvendelse ved ophavsretsoverdragelse	158
7.4.1. Problemstillingen	158
7.4.2. Kravet om at der skal foreligge et køb	158
7.4.3. Købelovens anvendelse i tillempet form	159
7.4.4. Købelovens udstrækning ved ophavsretsoverdragelser	161
7.5. Ophavsretsoverdragelsens retsværn	161
7.5.1. Introduktion af retsværnsproblematikken	161
7.5.2. Erhververens forhold til overdragerens kreditorer	163
7.5.3. Overdragerens forhold til erhververens kreditorer	165
7.5.4. Erhververens forhold til andre aftaleerhververe	167

1.6	Overdragelse af ubeskyttet programmeringsviden	170
1.6.1	Overdragelsens genstand	170
1.6.2	Overdragelsens retsgrundlag	172
1.6.3	Erhververens forhold til overdragerens kreditorer	172
1.6.4	Overdragerens forhold til erhververens kreditorer	173
1.6.5	Forholdet til andre aftaleerhververe	175
1.7	Sammenfatning	175
KAPITEL 8. Ophavsrettens overgang i ansættelses- og freelance-forhold		
8.1	Indledning	179
8.2	Ansættelsesforhold med henblik på programudvikling	180
8.2.1	Den lovfastsatte overdragelse i ophavsretslovens § 59	180
8.2.2	Overdragelsens omfang	182
8.2.3	Anvendelse af ophavsretlige fortolkningsregler ved arbejdsgivererhvervelser efter § 59	183
8.2.4	Anvendelsen af kreditorfritagelsen i ophavsretslovens § 62 hos arbejdsgiveren	184
8.3	Ansættelsesforhold uden for ophavsretslovens § 59	186
8.3.1	Retten til edb-programrettigheder som ikke reguleres af ophavsretslovens § 59	186
8.3.2	Rettighedsfordelingen til andre værkstyper	187
8.4	Bestillingsforhold	188
8.5	Praktikforhold og præmiekonkurrencer	190
8.6	Konkurrerende udnyttelse fra ansatte og freelance-medarbejdere	190
8.6.1	Den ansattes forhold til arbejdsgiveren	190
8.6.2	Ansattes forhold til senere rettighedserhververe	193
8.7	Sammenfatning	193
KAPITEL 9. Fuldbydelse i edb-programrettigheder		
9.1	Indledning	195
9.2	Udstrækningen af den ophavsretlige kreditorfritagelse	199
9.2.1	Introduktion	199
9.2.2	Bestemmelsens udstrækning som »retten til at råde«	200
9.2.3	Kreditorfritagelsens betydning for kreditorernes indtrædelsesret	202
9.2.4	Kreditorfritagelsen hos ægtefæller og arvinger	206
9.3	Kreditorfritagelsen for særlige eksemplarer, jfr. ophavsretslovens § 62, stk. 2	207

9.3.1	Oversigt over bestemmelsens indhold og de forskellige eksemplarer	207
9.3.2	Bestemmelsens edb-program relaterede relevans	209
9.3.3	Det forberedende designmateriale	210
9.3.4	Masterprogrammet	212
9.3.5	Digitalt lagrede manuskripter	213
9.3.6	Edb-programmer med skabende status	214
9.4	Fuldbydelse i erhvervede ophavsrettigheder	215
9.4.1	Overdragelsesforudsætningen og ophavsretslovens § 56, stk. 2	215
9.4.2	Muligheden for at indtræde i debtors erhvervede ophavsrettigheder	217
9.4.3	Boets mulighed for at konkursregulere	219
9.5	Fuldbydelse i ubeskyttet programmeringsviden	222
9.6	Praktiske problemer som følge af kreditorfritagelsen	223
9.6.1	Introduktion af de praktiske problemer	223
9.6.2	Problemet med originalitetsvurderingen i en fuldbydelsessituation	224
9.6.3	Integration mellem forskellige rettigheder som fuldbydelsesproblem	226
9.6.4	Særligt om fuldbydelse med rettigheder integreret i fællesværker	229
9.6.5	De praktiske problemer med gennemførelsen af en tvangsrealisation af edb-programrettigheder	230
9.7	Retspolitiske betragtninger	231
9.8	Sammenfatning	233

KAPITEL 10. Fuldbydelse i rettighedshaverens lager af edb-programeksemplarer

10.1	Indledning	237
10.2	Ophavsretslovens hindring for fuldbydelse i edb-programeksemplarer hos ophavsmanden	240
10.2.1	Ophavsretslovens § 62, stk. 1 som fuldbydelseshindring i forhold til fremstillede eksemplarer	240
10.2.2	Muligheden for fuldbydelse i edb-programeksemplarer hos ophavsmanden som følge af kreditorconsumtion	242
10.2.3	De eksemplarer der kan være omfattet af kreditorconsumtionen	243
10.2.4	Betingelserne for kreditorconsumtion af spredningsretten	245

10.2.5. Muligheden for ophavsmandens annullation af en kreditorconsumtion	247
10.3. Fuldbyrdelse i eksemplarer hos den derivative rettighedshaver	249
10.3.1. Ophavsretslovens § 56, stk. 2 som en hindring for fuldbyrdelse i eksemplarer	249
10.3.2. Situationer hvor fuldbyrdelse kan ske uden hensyntagen til ophavsretslovens § 56, stk. 2	250
10.3.3. Fuldbyrdelsesmuligheden hvor det kræver en ophavsretlig råden	251
10.3.4. Kreditorernes pligt til at svare royalty	252
10.4. Forholdet til andre rettighedshavere	253
10.5. Sammenfatning	254

KAPITTEL 11. Fuldbyrdelse i licensindtægter

11.1. Indledning	257
11.2. Forholdet mellem fuldbyrdelse i ophavsmandens licensindtægter og ophavsretslovens § 62	259
11.2.1. Ophavsretsbeskyttede programrettigheder	259
11.2.2. Vederlag hidrørende fra salg af ubeskyttet programmeringsviden	260
11.3. Afgrænsning af de licensindtægter der kan fuldbyrdes i	261
11.3.1. Der må ikke være tale om forventede indtægter	261
11.3.2. Kvalifikation af aftalte men ikke realiserede licensindtægter	261
11.4. Retsplejelovens begrænsninger som hindring for fuldbyrdelse i licensindtægter	263
11.4.1. Gensidighedsreglen i rpl. § 511, stk. 3 som fuldbyrdelseshindring	263
11.4.2. Licensindtægter som løn, jfr. retsplejelovens § 511, stk. 1	264
11.5. Sammenfatning	265

KAPITTEL 12. Pantsætning af edb-programrettigheder

12.1. Indledning	267
12.2. Håndpantsetning af ophavsrettigheder	269
12.3. Underpantsetning af programrettigheder	270
12.3.1. Ophavsrettigheder som løsøre i tinglysningslovens forstand	270
12.3.2. Ophavsretslovens regler som pantsætningshindring	272

12.3.3. Problemerne med specificationskravet for edb-programrettigheder	274
12.3.4. Identifikationsproblemet ved effektivering pantet	276
12.3.5. Spørgsmålet om programnavnet som en del af pantet	277
12.3.6. Realisation af pantsatte programrettigheder	279
12.4. Pantsætning af ubeskyttet programmeringsviden – know-how	281
12.4.1. Pantets genstand ved pantsætning af ubeskyttet programmeringsviden – know-how	281
12.4.2. Håndpantsetning af ubeskyttet programmeringsviden	282
12.4.3. Underpantsetning af ubeskyttet programmeringsviden	283
12.4.4. Realisation og udnyttelse af ubeskyttet programmeringsviden – know-how	284
12.5. Sammenfatning	285

DEL III. Edb-rettighederne hos brugeren

KAPITTEL 13. Programlicensaftalens indhold og karakter

13.1. Indledning	289
13.2. Karakteristik af edb-programlicensaftalen	290
13.2.1. Programlicensrettens omfang	290
13.2.2. Leveringen	292
13.2.3. Betalingen	293
13.3. Programaftalens karakter af en ophavsretlig overdragelse	294
13.3.1. Problemstillingen	294
13.3.2. De brugsbetingede kopieringers ophavsretlige status	295
13.3.3. Særlige tilfælde der er ophavsretlige overdragelser – site-licens	297
13.4. Programaftalens juridiske karakter og regelgrundlag	298
13.4.1. Overdragelsens genstand som ét eller to aktiver	298
13.4.2. Programinstruktionernes kvalifikation som løsøre eller service	301
13.4.3. Programkoden som et ophavsretligt eksemplar	303
13.4.4. Programaftalen som et afsluttet eller vedvarende retsforhold	304
13.5. Sammenfatning	306

KAPITTEL 14. Overdragelse af edb-programeksemplarer

14.1. Indledning	309
14.2. Købelovens anvendelse ved edb-programoverdragelser	310

11.2.1. Købelovens anvendelsesområde ved standardprogramoverdragelser	310
11.2.2. Specialudvikling af programmer	313
11.2.3. Standardprogrammeloverdragelser med individuelle tilpasninger	314
11.3. Eksemplarerhververens ret til videreoverdragelse	
konsumtion af spredningsretten	315
14.3.1. Introduktion til det ophavsretlige konsumtionsprincip ..	315
14.3.2. Generelt om konsumtion	
af retten til at videreoverdrage eksemplarer	317
14.3.3. Nærmere om betingelserne for at der indtræder konsumtion	318
14.3.4. Konsumtion af retten til udlån og udleje	320
14.3.5. Afgrænsning af udleje i forhold til udlån	321
14.3.6. Konsumtionens internationale rækkevidde	323
14.4. Konsumtionsprincippet og muligheden for at aftale uoverdragelighed for edb-programeksemplarer	325
14.4.1. Problemstillingen	325
14.4.2. Muligheden for at fravige ophavsretslovens konsumtionsprincip	326
14.4.3. Praxis om kravene ved ændring af det ophavsretlige udgangspunkt	329
14.4.4. Det principielle gyldighedsspørgsmål i forhold til tredjemand ved en aftalt uoverdragelighed ..	331
14.5. Den aftalemæssige rækkevidde af Shrink Wrap-vilkår	333
14.6. Program-licensaftalens retsværn	335
14.6.1. Koncentration af de særlige retsværnsproblemer	335
14.6.2. Erhververens forhold til overdragerens kreditorer ved immaterielt dominerede eksemplaroverdragelser ..	336
14.6.3. Overdragerens forhold til erhververens kreditorer ved immaterielt dominerede eksemplaroverdragelser ..	338
14.6.4. Forholdet til andre aftaleerhververe	341
14.7. Ejendomsforbehold i edb-programeksemplarer	342
14.7.1. Generelt om ejendomsforbehold	342
14.7.2. Ejendomsforbehold i edb-programmets immaterielle aspekter	343
14.7.3. Sælgerens sikkerhed for betaling ved »drop dead«-foranstaltninger	344
14.8. Sammenfatning	346

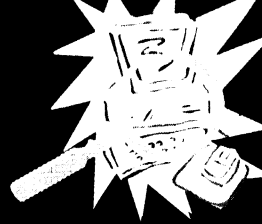
KAPITEL 15. Fuldbyrkelse i brugerens edb-programlicenser

15.1. Indledning	349
15.2. Udstrækningen af retsplejelovens fuldbyrkelsesfritagelser ved edb-programlicenser	351
15.2.1. Virksomhedstrangsbeneficiet i retsplejelovens § 509, stk. 2	351
15.2.2. Udstyr omfattet af tinglysningslovens § 37 og § 38 fritaget efter retsplejelovens § 510	352
15.2.3. Edb-programmel med særlig personlig betydning fritaget efter retsplejelovens § 515, stk. 1	355
15.2.4. Programmer med karakter af nødvendige hjælpemidler fritaget efter retsplejelovens § 515, stk. 2	356
15.3. Aftalte bestemmelser i licensbetingelserne som fuldbyrkelseshindring	357
15.3.1. Aftalt fuldbyrkelsesfritagelse	357
15.3.2. Aftalt uoverdragelighed som fuldbyrkelseshindring ...	358
15.4. Edb-komponenternes indbyrdes afhængighed som fuldbyrkelseshindring	359
15.4.1. Generelt om funktionsafhængighed som fuldbyrkelseshindring	359
15.4.2. Særligt om værdispildsbetragtninger	360
15.4.3. Muligheden for at påberåbe chikanebetragtninger ...	361
15.5. Bortfjernelsesproblemet som fuldbyrkelseshindring	362
15.5.1. Problemstillingen	362
15.5.2. Bortfjernelsesproblemet som et fragment af tilvækstlæren	362
15.6. Praktiske fuldbyrkelsesproblemer som følge af edb-programmets immaterielle natur	364
15.6.1. Introduktion af de immaterielle fuldbyrkelsesproblemer	364
15.6.2. Udlæsningsproblemet	365
15.6.3. Kontrolproblemet	366
15.7. Sammenfatning	368

KAPITEL 16. Overdragelse og fuldbyrkelse i edb-brugerens data

16.1. Indledning	371
16.2. Registerlovenes anvendelsesområde	373
16.2.1. Generelt om lovene	373
16.2.2. Nærmere om lovens registerbegreb	376
16.2.3. Lovens afgrænsning til personoplysninger	377
16.2.4. Lovens krav til oprettelse af registre	377

16.2.5. Replette for videregivelse af registrerede oplysninger . . .	378
16.3. Videregivelsesrestriktionerne som overdragelses- og fuldbyrdelseshindring	379
16.3.1. Selvstændig overdragelse af de lagrede oplysninger . . .	379
16.3.2. Overdragelse som led i en samlet virksomhedsafståelse	380
16.3.3. Fuldbyrdelse som videregivelse i lovens forstand	382
16.4. Konsekvensen af en videregivelse i strid med registerlovens bestemmelser	383
16.5. Sammenfatning	384
KAPITTEL 17. Pantsætning af edb-programlicenser	
17.1. Indledning	385
17.2. Håndpant i edb-programlicenser	387
17.2.1. Generelt om aktiver der kan håndpantsettes	387
17.2.2. Koncentration af de edb-programlicenser, der kan gøres til genstand for håndpantsetning	388
17.2.3. Håndpantsetning af edb-programlicensen som en del af et edb-system	389
17.2.4. Håndpantsetning af »plastic-program«- eksemplarer . . .	391
17.2.5. Håndpantsetning af immaterielt dominerede edb-programlicenser	391
17.2.6. Håndpantsetning af ubeskyttede edb-programlicenser . . .	392
17.3. Underpantsetning af edb-programlicenser	393
17.3.1. Kravene til underpantsetning	393
17.3.2. Underpantsetning af »plastic-program«-eksemplarer . . .	394
17.3.3. Underpantsetning af immaterielt dominerede edb-programlicenser	394
17.4. Effektivisering af en pantret i edb-programlicenser	395
17.4.1. Kontrolproblemet	395
17.4.2. Programmets integration i andre aktiver som effektiviseringshindring	396
17.5. Sammenfatning	397
KAPITTEL 18. Sikkerhedsdeponering	
18.1. Indledning	399
18.2. Sikkerhedsdeponeringens juridiske karakter	401
18.2.1. Retten til kildematerialet som en misligholdelses- beføjelse	401
18.2.2. Kravene til deponeringens retsværn	402
18.2.3. Sikkerhedsdeponeringen som håndpant eller sui generis sikkerhed	403
18.3. Sikkerhedsdeponeringens status, hvor leverandørens bo ønsker at indtræde	405
18.4. Parternes forhold til depositaren	406
18.4.1. Retten til at ændre aftalen	406
18.4.2. Depositarens ansvar	407
18.4.3. Depositarens rettigheder over det deponerede materiale	407
18.5. Kravene til deponeringsaftalens indhold	408
18.6. Sammenfatning	409
DEL IV. Afslutning	411
KAPITTEL 19. Afsluttende refleksioner	413
Forkortelser	415
Litteratur	417
Domsregister	425
Stikordsregister	429

I bogen analyseres edb-programmer og digitale datas formueretlige status, såvel i forhold til edb-programrettigheder, edb-programeksemplarer, edb-programlicensaftalen og de lagrede data. Der redegøres for edb-programmets forskellige ophavsretlige elementer og for forskellen mellem edb-programkode og andre programelementer samt forholdet mellem edb-programmet og andre digitalt lagrede data. Der inddrages såvel trykt som utrykt praksis på området. Indholdet af den ophavsretlige beskyttelse af edb-programmer behandles og de digitale aktivers formueretlige status belyses. Dette indebærer en gennemgang af muligheden for at pantsætte og fuldbyrde i disse immaterielle aktiver. I den forbindelse gennemgås spørgsmålet om immaterielle aktivers retsværn. Også indholdet af og udstrækningen af de ophavsretlige fortolkningsregler og den ophavsretlige kreditorfritagelse behandles med udgangspunkt i edb-programrettigheder.

- Hvad er edb-programmer og hvad er data
- Er en edb-programlicensaftale en ophavsretlig overdragelse
- Retsbeskyttelsen af edb-programmer og data
- Muligheden for at overdrage edb-programrettigheder, edb-programeksemplarer og data
- Immaterielle overdragelsers retsværn
- Fuldbyrdelse i edb
- Udstrækningen af den ophavsretlige kreditorfritagelse
- Pantsætning af edb og digitale data

Hanne Bender (f. 1959) er indehaver af det edb-retlige advokatfirma Bender.dk med hovedkontor i Skanderborg og er samtidig ekstern lektor i edb-ret på Juridisk Institut ved Aarhus Universitet, hvor hun også i en årrække har været fuldtidsansat. Hanne Bender har tidligere publiceret en lang række artikler om edb-retlige emner og er forfatter eller medforfatter til flere edb-retlige bøger.

